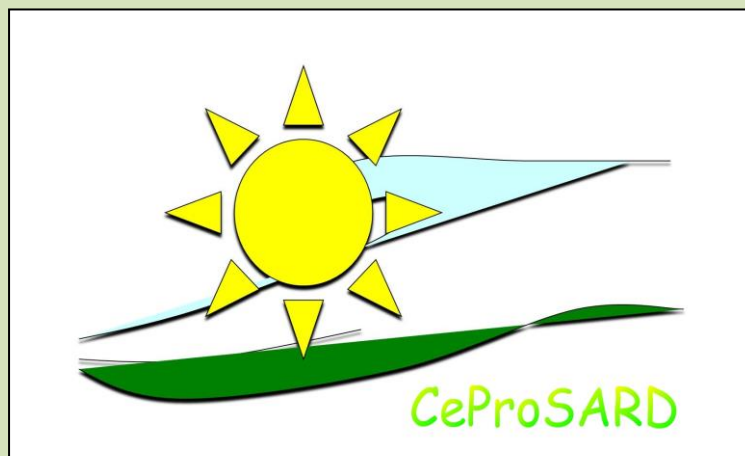

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА 2018 ГОДИНА

*Скопје,
Април 2019*

СОДРЖИНА

1. ВИЗИЈА, МИСИЈА И РАЗВОЈ	1
2. ЦЕЛИ	1
3. ОРГАНИЗАЦИСКА ПОСТАВЕНОСТ И ДЕЈСТВУВАЊЕ	1
4. РЕАЛИЗИРАНИ ПРОЕКТИ И АКТИВНОСТИ во 2018	1
4.1 ЗЕМЈОДЕЛСТВО И РУРАЛЕН РАЗВОЈ	1
4.2 СЕКТОР ЗА ЛОКАЛЕН РАЗВОЈ	1
4.3 СЕКТОР за ОИЕ И ЕЕ	1
4.4 СЕКТОР ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА	1
5. КОМУНИКАЦИЈА И ИНФОРМИРАЊЕ	1
6. ОБУКИ И УСОВРШУВАЊЕ НА ВРАБОТЕНИ	1
7. ВМРЕЖУВАЊЕ НА ЦЕПРОСАРД	1
8. ПАРТНЕРСТВА И СОРАБОТКА	1
9. АДМИНИСТРАТИВНО И ФИНАНСИСКО РАБОТЊЕ	1

1. ВИЗИЈА, МИСИЈА И РАЗВОЈ

Здружението „Центар за промоција на одржливи земјоделски практики и рурален развој“ (ЦеПроСАРД) од Скопје е самостојно, непрофитабилно и непартиско. Формирано е со слободно и доброволно здружување на членовите заради меѓусебна соработка и остварување на заедничките интереси од областа на одржливиот развој, земјоделството, локалниот развој, искористувањето на обновливите извори на енергија, енергетската ефикасност, заштитата на животната средина, зачувувањето на културното наследство, како и заради остварување соработка со други слични организации, здруженија од земјата и светот.

Визија

Визијата на ЦеПроСАРД е развој на одржливи заедници кои се грижат за животната средина, промовираат користење на обновливите извори на енергија, енергетска ефикасност, заштита на културното наследство и природата, и придонесуваат за создавање подобро општествено опкружување за идните генерации.

Мисија

Мисијата на ЦеПроСАРД е воведување и промоција на одржлив развој. Преку истражување и примена на најдобрите практики, тежееме кон обезбедување на подобри услови за живеење како во руралните така и во урбаните области.

Развој

Здружението дејствува на целата територија на земјата и пошироко во регионот, воспоставувајќи блиска соработка со сите засегнати актери кои делуваат во области на нашето делување со цел здружување и вмрежување заради остварување на заедничките цели. Притоа сме цврсто определени и се заложуваме за проширување на нашата мрежа на соработници во земјата и Европа и партнерство со нови локални, национални и меѓународни организации, локални и национални институции, граѓаните и бизнис секторот, лобирајќи за промоција и за остварување на својата мисија.

2. ЦЕЛИ

Здружението на граѓани ЦеПроСАРД се стреми кон постигнување на следниве цели:

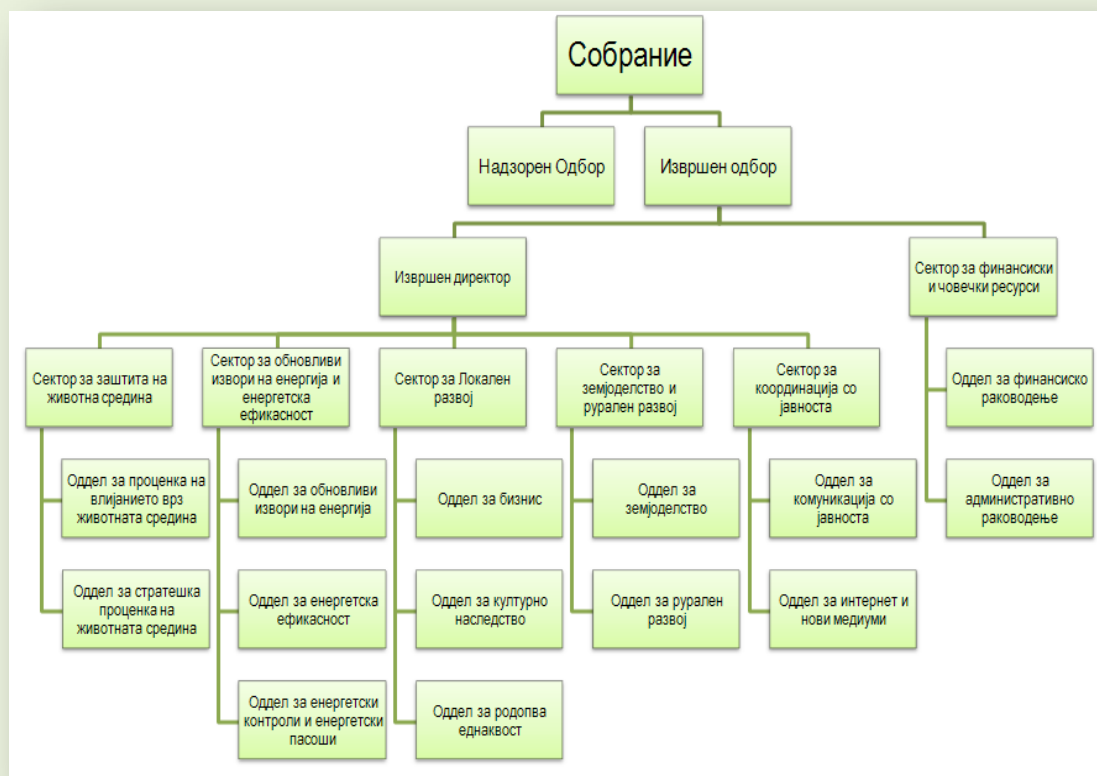
- подобрување на локалниот и на регионалниот развој во сите региони во земјата;
- промоција и воведување на одржливи практики во развојот на руралните области и во развојот на земјоделството и производството на храна во Република Македонија;
- афирмирање на можностите за искористување на обновливите извори на енергија и подобрување на енергетската ефикасност секаде каде што е тоа возможно;
- заштита на животната средина во согласност со начелата на одржлив развој;
- заштита на природата;
- митигација и адаптација кон климатските промени и нивното намалување;
- зачувување на културното наследство;
- интегрирање на трансверзалната тема на родови прашања во сите области на нашето делување.

3. ОРГАНИЗАЦИСКА ПОСТАВЕНОСТ И ДЕЈСТВУВАЊЕ

Здружението „Центар за промоција на одржливи земјоделски практики и рурален развој“ (ЦеПроСАРД) од Скопје дејствува преку следниве органи:

- 3.1. Собрание
- 3.2. Извршен одбор
- 3.3. Надзорен одбор
- 3.4. Советодавно тело
- 3.5. Извршен директор

Организациска шема на ЦеПроСАРД

Собрание

Собранието го сочинуваат **дваесет и два члена**. Членовите дејствуваат како активни, придружни и почесни членови.

Извршен одбор

Извршниот одбор, како извршен орган составен од активните членови на здружението, во 2018 година работеше во состав:

- м-р Светлана Петровска, област на дејствување: заштита на животна средина;
- м-р Гордана Пецељ, област на дејствување: финансиски менаџмент;
- дипл. инг. арх. Ивана Петкановска, област на дејствување: енергетска ефикасност и обновливи извори на енергија.

Советодавно тело

Советодавното тело е избрано од редот на експерти од соодветните области, како стручна помош за тековното работење на здружението.

Надзорен одбор

Надзорниот одбор како орган на Собранието е составен од тројца активни членови:

- д-р Марина Филипоска, област агробизнис и рурален развој;
- Љупка Глигорова, дипл. инженер за заштита на животна средина;
- Ангелика Ѓоргон, дипл. инж. архитект

Извршен директор

Извршниот директор на ЦеПроСАРД, м-р Светлана Петровска, заедно со тимот во извршната канцеларија во 2018 година учествуваше во реализацијата на одлуките на Собранието. Заради воспоставување одржливост на организацијата, извршниот директор, во согласност со одлуките на Извршниот одбор, екипираше тим, кој работи континуирано на изработка на проектна документација за аплицирање на меѓународни проекти.

Во тимот за изработка на проектна документација по повици од донатори беа вклучени:

- м-р Светлана Петровска, дипл. град. инженер
- м-р Гордана Пецељ, дипл. економист
- Ивана Петкановска, дипл. инж.архитект
- д-р Марина Филипоска, област агробизнис и рурален развој;

- Теа Теева, дипломиран економист сектор маркетинг

Извршна канцеларија

ЦеПроСАРД во 2018 година работеше со шест редовно вработени лица и тоа: магистер од областа на животната средина, двајца економисти, двајца архитекти и еден градежен инженер. Покрај тоа, во текот на изминатата година согласно потребите беа ангажирани и голем број надворешни соработници, како поединци или стручни тимови на експерти, во зависност од тековните и планираните активности и проекти. Реализацијата на задачите се спроведува согласно следната структура по сектори:

i. Сектор за земјоделство и рурален развој – раководител д-р Марина Филипоска

- одделение за земјоделство;
- одделение за рурален развој.

ii. Сектор за локален развој – Теа Теева, дипл. економист

- одделение за културно наследство;
- одделение за родова еднаквост;
- одделение за претприемништво.

iii. Сектор за обновливи извори на енергија и енергетска ефикасност – раководител на сектор Ивана Петкановска, дипл. инж. архитект

- одделение за обновливи извори на енергија;
- одделение за енергетска ефикасност;
- одделение за енергетска контрола.

iv. Сектор за заштита на животната средина – со секторот раководи извршниот директор м-р Светлана Петровска

- одделение за животна средина – одговорно лице Ангелика Ѓоргон, дипл. инж. архитект;
- одделение за природа;
- води и отпад – одговорно лице Александар Авросиевски, дипл. град. инж.;
- одделение за индустриско загадување и ризик.

v. Сектор за општи работи – финансиски менаџер: м-р Гордана Пецелъ, економски науки

- Одделение за финансиско работење;
- Одделение за административно работење.

ЦеПроСАРД во 2018 година работеше на реализација на повеќе проекти и консултантски услуги кои се претставени по сектори на работење.

4. РЕАЛИЗИРАНИ ПРОЕКТИ И АКТИВНОСТИ во 2018

4.1 ЗЕМЈОДЕЛСТВО И РУРАЛЕН РАЗВОЈ

Проект BUILDLAG - Зајакнување на јавното приватно партнерство преку функционирање на Локални Акциски Групи (ЛАГ) за одржлив рурален развој

Опис на активността: ЦеПроСАРД од 19.12.2017 година започна со спроведување на проектот Билдлаг, кој е финансиран од Европска Унија. Во рамки на проектот се работи на градење на капацитети и формирање на нова Локална Акциска Група (ЛАГ) што е во согласност со процесите на интеграција на земјата во ЕУ. Цел на проектот е да го зајакне јавното приватно партнерство помеѓу рурални невладини организации, бизнис асоцијациите и локалните власти и на тој начин да овозможи одржлив рурален развој. Целна група на проектот се невладини организации, бизнис асоцијации и локални власти во Полошкиот Плански Регион. Во 2018 година голем дел од предвидените активности беа реализирани и тоа: изработен е комуникациски план, креирани се документи лого, банер и меморандум на проект, кои се одобрени од мониторинг тимот од ЕУ, Генерален секретаријат и ЦФЦД; назначен е управувачки комитет со пет членови (Центарот за развој на Полошкиот регион, Министерството за земјоделство шумарство и водостопанство, Федерацијата на Фармери, Факултетот за земјоделски науки и храна и Стопанска комора на Република Северна Македонија); одржан е информативен настан и три округли маси за граѓанските организации, општините и бизнис секторот во Полошкиот плански регион; изработена е веб страница за проектот <https://buildlag.mk/> на која активно се поставуваат сите проектни настани, која по завршување на проектот ќе биде отстапена на ЛАГ-от; организирана е наменска работилница за ЛИДЕР програмата за потребите на граѓанските организации; реализирана е студиска посета во Гранада - Шпанија за пренесување на искуството од партнерската организација - асоцијацијата на млади фармери Асаја Гранада од Шпанија на сите чинители

во новоформиранот ЛАГ; се започна со подготовка на документите за правна регистрација на ЛАГ-от. Со користење на алатките за промоција и видливост на проектот се континуирано тимот на ЦеПроСАРД работи на подигање на јавната свест за предностите на формирање на ЛАГ-ови на промоција на европските практики и интегрирана политика на ЕУ.

Вклучувањето на сите засегнати чинители во проектот ќе овозможи развој и нивно унапредување, ќе поттикне партнерства за заеднички активности и ќе значи придонес кон глобалните процеси во оваа област.

Специфични цели:

- Да се зголеми знаењето и да се зајакнат капацитетите на граѓанското општество и локалните власти за одржливо функционирање на ЛАГ преку пренесување на искуството и најдобрите практики на ЕУ;
- Да се воспостави функционално партнерство меѓу граѓанското општество и локалните власти во ново формиран ЛАГ;
- Да се обезбедат препораки за политики за промовирање на ЛАГ и придобивките од здружување во нив;
- Да се подигне јавната свест за предностите на формирање на ЛАГ и да се промовираат европските практики и интегрирана политика на ЕУ.

Целна група на проектот се: македонските рурални невладини организации, локалните и националните власти, руралните заедници и руралните жители.

Координатор на проектот: ЦеПроСАРД

Времетраење: од декември 2017 до јуни 2019.

Партнери: Локална Акциска Група Уна од Хрватска и асоцијацијата на млади фармери Асаја Гранада од Шпанија

Проектот е финансиран од: Европска Унија преку ЦФЦД програмата на Министерство за финансии

Линк до веб страната на проектот: <https://buildlag.mk/>

Промоција на проектните активности:

<https://www.facebook.com/watch/?v=778081762387843>
http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=364
http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=368
http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=371
http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=374
http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=379
http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=385

http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=391

http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=399

http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=407

http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=415

http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=432

http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=442

Информативен настан и округла маса во Маврово , 19.04.2018година

Студиска посета во Шпанија- Гранада, 20-23.11.2018година

4.2 СЕКТОР ЗА ЛОКАЛЕН РАЗВОЈ

Проект FRET-STIC- Поттикнување на руралниот и еколошкиот туризам преку паметни туристички информативни центри

Опис на активността: Главна цел на проектот е развој, промоција и промоција на локалниот и регионалниот туризам преку иновативни пристапи и системи за подобрување на руралното и еколошкото искуство. Целта ќе се постигне преку креирање на стратешки алатки кои ќе овозможат подобро разбирање на барањата на посетителите, истовремено служејќи како механизми за зајакната меѓурегионална соработка помеѓу различни аспекти на

индустријата, владините институции, бизнис секторот и граѓанските организации што ќе резултира со зголемување на туристичкиот потенцијал, прилагоден на потребите на целните групи. Дополнително, проектот има за цел создавање на поволно опкружување за стратешки дофат и бенефит не само од националните и регионалните пазари, туку и од новите меѓународни пазари во туристичката индустрија.

Специфични цели:

- Воспоставување на вмрежени, паметни Туристички информативни центри (STIC-ови), кои можат да собираат, користат и создаваат информации за туристичките потенцијали во регионот на Шара;
- Подобрено разбирање и презентација на туристичките потенцијали на прекуграничниот регион, со употреба на современи е-системи и меѓусебна соработка.

Активности:

- Просторно позиционирање и изградба на два STIC-ови – во Тетово и Призрен, како и трансформација на 2 TIC-а во паметни (Smart) TIC-ови – на Попова Шапка и Призрен;
- Дизајнирање стандардизирани бизнис процеси – и тренинг програми – за подобро разбирање на туристите и услуга
- Дигитално мапирање на инфраструктура и настани поврзани со руралниот туризам во прекуграничниот регион на Шара.;
- Креирање промотивни материјали за промовирање на проектните активности и резултати;
- Заеднички прекугранични настани за споделување и промоција на резултатите од активностата.

Очекувани резултати на проектот се:

- Вмрежени, паметни туристички информативни центри (STIC-ови) поврзани со заедничка платформа базирана на стандардизирани бизнис процеси и на постојни концепти за туристички информативни системи (TIS);
- Бизнис процеси дизајнирани за ефективно и ефикасно опслужување на туристите преку STIC-овите, како и за собирање податоци за нивното однесување и

преференции. Обучен персонал од двете страни на регионот за работа во STIC-овите;

- Креирана дигитална матрица на мапираната туристичка инфраструктура и настани во регионот на Шара, вклучувајќи означени/неозначени пешачки патеки, сигнализација, сместување, ресторани, други значајни туристички локалитети и настани. Дигиталната матрица ќе биде користена на итер-регионалната туристичка онлајн платформа (iTOP) за создавање туристички производи за прекуграничниот регион;
- Подготвени материјали со содржина со која ќе се промовира прекуграничниот туризам во регионот на Шара;
- Обучен персонал од туристичките информативни центри, за паметно опслужување/собирање податоци за преференциите на туристите, како и за туристичките производи креирани од матрицата.

Целна група на проектот се: општините, владините агенции надлежни за регионален развој, туризам и култура; граѓанските организации; малите и средни претпријатија; кластери за туризам; стопанската комора и туристички информативни центри.

Координатор на проектот: ЦеПроСАРД

Времетраење: 16 мај 2018 – 15 мај 2020.

Партнери во проектот: Општина Тетово и Regional Development Agency South, Косово

Проектот е финансиран: Европска Унија

Промоција на проектните активности:

http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=397

http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=401

http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=405

http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=406

http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=409

http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=413

http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=416

http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=437

http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=443

Отварање на тендерска документација и евалуација на понуди за туристички инфо центар во Призрен, 29.11.2018

Проект за подобрување на општинските услуги (МСИП)

Опис на активност: Тимот на ЦеПроСАРД 2018 година продолжи со подготовка на документи за оценка на проектите на општините во рамките на Проектот за подобрување на општинските услуги (МСИП); Изготвување на физибилити студии за изградба на инфраструктурни проекти како што се фекална канализација кон постоечка пречистителна станица во рурална средина, изградба и реконструкција на градинки, изградба на локални патишта. Изработени во 2018 година беа физибилити студии за следните општини:

1. Документ за оценка на проектите за “Реконструкција на улици во село Мешеишта” и “Подобрување на капацитетите на ЈКП Дебрца преку набавка на механизација” во општина Дебарца;
2. Документ за оценка на проектот “Изградба и реконструкција на општински пат од населено место Елевци до населено место Долгаш” во општина Центар Жупа;
3. Документ за оценка на проектот „Доградба, надградба и реконструкцијата на административна зграда во општина Ново Село по принципите на енергетската ефикасност”;
4. Документ за оценка на проектот „Реконструкција на улица во н.м Кадино до автопат А4 во Општина Илинден”;
5. Документ за оценка на проектот „Реконструкција на дел од улица „1” и партерно уредување во центарот на населено место Студеничане”;

6. Документ за оценка на проектот „Набавка на четири возила – минибуси за вршење на превоз на ученици во училиштата кои се во надлежност на општина Демир Хисар“;
7. Документ за оценка на проектот „Реконструкција на три постоечки улици и тротоари во општина Ресен“;
8. Документ за оценка на проектот „Инсталација на ЛЕД светилки во населените места на општина Кривогаштани“
9. Документ за оценка на проектот „Изградба на фекална вакуумска канализација со пречистителна станица во населено место Јурумлери-општина Гази Баба“.

Општина Студеничани, 10.07.2018

Општина Илинден , 21.06.2018

Координатор на проектот:

Тимот на МСИП проектот во рамки на Министерство за Финансии

Партнери во проектот: Министерство за финансии; Единиците на локалната самоуправа.

Целна група:

Единиците на локалната самоуправа

Период на спроведување:

Прва фаза: 2014 – 2017 година

Проектот е финансиран од: Светска Банка

4.3 СЕКТОР за ОИЕ И ЕЕ

Проект ZenH Balkan - Кон нула енергетски болници во Балканскиот регион

Опис на активност: Тимот на ЦеПроСАРД во декември 2017 година, во рамки на BalkanMed програмата започна со реализација на проектот Towards Zero energy Hospitals in the Balkan Region (ZenH Balkan) – Болници на Балканот со енергија близу до нула. Проектот има за цел да ја олесни имплементацијата на ревидираната директива за енергетски карактеристики на згради (Energy Performance of Buildings Directive - EPBD) преку дефинирање на карактеристики и стандарди за нулта енергетски болници во регионот на Јужен Балкан. Проектот ќе придонесе кон подобрување на енергетската ефикасност во градежниот сектор преку подобрување на енергетската ефикасност на болниците. Болничките згради се сметаат за комплексни системи бидејќи поседуваат неколку енергетски интензивни функции (системи на греење и ладење кои треба да обезбедат строги услови на комфор, висока побарувачка за топла вода и сл.).

Очекувани резултати се:

- Подготовка на стандарди и упатства за ЕЕ на болници за ZenH;
- Подобрување на техничкиот капацитет на професионалните групи и владините службеници кон концептот на ЕЕ објекти;
- Подготовка на детална анализа и тестирање на поставените моделите за подобрување на 7 болнички згради во близу до нула енергетски згради - NZEB кои

ќе бидат подготвени да бараат финансиски сретства за имплементација на мерките.

Активности:

Проектот ги вклучи сите 5 земји опфатени со BalkanMed програмата, а активности се распределени во секоја земја. Прелиминарните - кратки енергетски контроли ќе се спроведуваат во различни климатски подрачја во 5-те земји, при што партнерите од ЕУ ќе се фокусираат претежно во болниците лоцирани во урбаните средини, додека партнерите од ИПА земјите ќе се фокусираат на здравствените установи лоцирани во помалите заедници. Истиот пристап ќе се примени и за стандардните енергетски контроли. Во 2018 година тимот на цеПроСАРД во соработка со Министерството за здравство на Република Северна Македонија ги избра болниците во кои ќе се врши енергетска контрола. Што се однесува до болниците кои ќе се користат како демонстративни студии на случај, тие ќе бидат избрани врз основа на најголем потенцијал, а не врз основа на регионални параметри. Техничкото упатство кое ќе биде резултат на соработката на тимовите за спроведување на енергетски контроли во сите земји за болници близу до нула ќе биде применливо за целиот регион на Југоисточна Европа, бидејќи климатските карактеристики и градежните практики се речиси идентични во сите земји кои директно се поддржани од BalkanMed програмата.

Од планираните 5 обуки за градење капацитети на техничкиот персонал на болниците во текот на 2018 година одржани беа три обуки на следниве теми:

- Згради со енергија блиску до нула & Одржливи паметни градови (Никозија, 9-11.05.2018)
- Греење и ладење со соларна енергија (Скопје, 19.06.2018)
- Запознавање со алатки за симулација на енергетска ефикасност на згради (Софија, 13-14.11.2018)

Материјалот од обуките ќе биде достапен на веб страна на проектот и на BalkanMed програмата.

Со проектот се планирани и 5 состаноци меѓу партнерите и во 2018 се одржаа ќе бидат организирани во Ксанти (2), Тирана, Софија и Скопје. Во текот на 2018 година одржани беа 3 координативни состаноци и тоа во:

- Ксанти (13-14.02.2018)
- Скопје (20.06.2018)

- Софија (14.11.2018)

Во завршната фаза на проектот ќе се организира меѓународната конференција на која домаќин ќе биде Универзитетот од Ксанти но учество ќе земат и експерти од цела Европа. Меѓународната конференција и публикации издадени во меѓународните списанијата ќе го прошират досегот на проектот.

Целна група: Професионалните групи за ЕЕ и владините службеници

Координатор на проектот: Democritus University of Thrace, Department of Environmental Engineering

Покрај CeProSARD партнери на проектот:

1. Albaforest - Centre for Forest Studies and Consulting, Albania
2. Sofia Energy Centre Ltd, Bulgaria
3. The Cyprus Institute Ltd, Cyprus

Проектот е финансиран од: Европска унија преку Секретаријатот на Европската комисија, проект INTERREG, Солун - Грција

Период на спроведување: декември 2017 – декември 2019 година;

Промоција на проектните активности:

Линк: <https://www.cyi.ac.cy/index.php/eewrc/research-information/ongoing-research-projects/zenh-balkan-towards-zero-energy-hospitals-in-the-balkan-region.htm>
http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=364
http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=367
http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=374
http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=390
http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=412
http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=414
http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=430

Обука на тема „Греење и ладење со соларна енергија” во Скопје, 19.06.2018 година

4.4 СЕКТОР ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА

Проект „Поддршка за подобро управување со природните ресурси во Националниот парк „Пелистер“

Опис на активност: Целта на проектот е „да обезбеди техничка поддршка за подобро управување со НП „Пелистер“, вклучувајќи мониторинг и одржливо користење на ресурсите“.

Специфични цели на проектот се:

- Востоставување на систем за мониторинг на крупни месојади во НП Пелистер во согласност со националното законодавство и барањата на ЕУ;
- Подобрување на планинскиот туризам;
- Проценка на потенцијалот за екосистемски услуги поврзани со вода.

Активности:

- Мониторинг и заштита на крупни месојади: кафеава мечка (*Ursus arctos*), рис (*Lynx lynx*) и волк (*Canis lupus*) како клучни видови според Анекс II од Директивата на ЕУ за живеалишта во Националниот парк „Пелистер“ - во 2018 година поставени се 10 камери за мониторинг на дивите животни и одржана е обука на ренџерите во Националниот Парк Пелистер;
- Расчистување и обележување на две планински велосипедски патеки на територијата на паркот;
- Изработка на Физибилити студија за водата како екосистемска услуга во НП Пелистер.

Целна група: локалните жители, бизнис секторот, локалните власти, националните институции, администрацијата на Националниот парк Пелистер, јавните претпријатија и граѓанските организации

Координатор на проектот: ЦеПроСАРД

Период на спроведување: 04 мај 2018 - 04 август 2019

Проектот е финансиран од Европската унија, а се спроведува со поддршка на УНДП и Министерството за животна средина и просторно планирање

Промоција на проектните активности:

http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=376

http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=396

http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=403

http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=429

http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=436

Обука на ренџерите во Битола, 5-6.11.2018 година

Поставување на камери и мониторинг на животни во Национален Парк Пелистер, 13.11.2018

Проект „Зајакнување на образованието во средните технички училишта во Македонија преку воведување едукативни програми за целите за одржлив развој“

Опис на активността: Проектот има за цел „да се подобрат знаењата и вештините на учениците и наставниот кадар во средните технички училишта во земјата преку интегрирана подготовка и воведување едукативни програми за ЦОР во образовниот процес“. Вклучувањето на сите засегнати чинители во проектот ќе овозможи развој и нивно унапредување, ќе поттикне партнерства за заеднички активности и ќе значи придонесе кон глобалните процеси во оваа област.

Специфични цели:

- Да се зајакне знаењето и свеста на наставниот кадар и учениците од техничките профили во средните училишта за ЦОР преку интегриран развој и воведување на едукативни програми со часови за одржлив развој развиени во соработка со образовните институции;
- Да се воспостави партнерство меѓу целните групи заради спроведување идни заеднички активности за ЦОР.

Активности:

- Обука на наставниот кадар за подобрување на знаењето и вештините за спроведување на наставна програма со часови за одржливи развој;
- Развој на едукативни програми со часови за одржлив развој во образованието во средните училишта со технички струки во соработка со наставниот кадар на македонски и албански јазик;
- Спроведување настава со часови за одржлив развој во четири средни училишта со технички струки во земјата;
- Организирање завршен настан со цел дисеминација на резултатите од проектот и воспоставување партнерства меѓу средните училишта, локалните самоуправи и граѓанските организации од земјата кои работат во областа на одржливиот развој со цел развој и имплементација на идни заеднички активности.

Сите активности во целост беа успешно реализирани.

Целна група: Наставниот кадар и учениците од средните училишта со технички насоки

Координатор на проектот: ЦеПроСАРД

Период на спроведување: јануари - јуни 2018

Проектот е финансиран од: Австриската агенција за развој (АДА), преку Австриската меѓународна соработка за развој (АДЦ)

Промоција на проектните активности:

http://ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=361

http://ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=372

http://www.ceprosard.org.mk/mk/Aktuelnosti_info.aspx?cid=377

http://www.ceprosard.org.mk/mk/Aktuelnosti_info.aspx?cid=378

http://www.ceprosard.org.mk/mk/Aktuelnosti_info.aspx?cid=380

http://www.ceprosard.org.mk/mk/Aktuelnosti_info.aspx?cid=383
http://www.ceprosard.org.mk/mk/Aktuelnosti_info.aspx?cid=388

Зајакнување на образованието во средните технички училишта во Македонија преку воведување едукативни програми за целите за одржлив развој.

Проценка на животната средина и подготовка на Интегрирана еколошка “Б” дозвола за Арадиќо Коп ДООЕЛ

Опис на активност:

ЦеПроСАРД како консултант од областа на животната средина изработи Интегрирана Еколошка дозвола “Б” за потребите на Арадиќо Коп ДООЕЛ увоз-извоз с. Р`жаничино Петровец.

Консултантските услуги кои беа спроведени во текот на проектот беа поделени во две фази и тоа - прва фаза каде беше направена проценка на постоечка состојба и втора фаза каде беше направено Интегрирано Спречување и Контрола на Загадувањето (ИСКЗ) со проценка и мерења на емисии на загадување. Во текот на оваа фаза консултантите користеа сопствена мерна опрема со цел да ги обработат сите влезни податоци и да изготват студии

и елаборати (поставување на проектот, вршење на калкулации и предлог мерки) во сопствените простории за работа.

Резултат од проектот е изготвената ПРОЦЕНКА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И ПОДГОТВУВАЊЕ НА ПРИМЕНА за “Б” дозвола за Интегрирано Спречување и Контрола на Загадувањето (ИСКЗ). Целокупната анализа и реализација на предложениот сет мерки за заштита одржливо управување со животната средина и добиените податоци беа внесени во темплејт на документот за интегрирано спречување и контрола на загадувањето Б дозвола во согласност со македонската законска регулатива.

Воведувањето на програмата за подобрување ќе има директни позитивни импликации врз подигањето на свеста на пошироката јавна свест имајќи ја предвид разновидноста на клиентелата, а секако и преку подобрувањето на навиките на вработените.

Целна група: Арадико Коп ДООЕЛ и населението во непосредно опкружување на постројката

Координатор на проектот: ЦеПроСАРД

Период на спроведување: 29.03.2018 – 29.06.2018

Проектот е кофинансиран од: Европската банка за обнова и развој (ЕБОР)

Промоција на проектните активности:

http://www.ceprosard.org.mk/MK/Aktuelnosti_info.aspx?cid=404

5. КОМУНИКАЦИЈА И ИНФОРМИРАЊЕ

Информациите за своите активности и проекти ЦеПроСАРД ги објавува редовно на својата веб страна www.ceprosard.org.mk и профилите на организацијата на социјалните медиуми www.facebook.com/CeProSARD/, при најава на настани, за време на спроведувањето на активностите и проектите, промотивните кампањи, обуките, итн. Согласно потребите, информациите се објавуваат во печатените и во електронските медиуми, како и на веб-страниците на повеќе домашни и странски организации, владини институции, локални самоуправи.

Информации за активностите и проектите на ЦеПроСАРД објавуваа голем број медиуми со што се постигнуваше исклучително висока информираност на целните групи и крајните корисници. Освен националните и локалните телевизии, радијата, печатените и електронските медиуми, информации беа објавувани и на веб страните на институциите, социјалните мрежи на партнерите и соработниците, а истите во најголем број случаи беа споделувани и од останати корисници.

<https://www.facebook.com/watch/?v=778081762387843>

<https://apla.mk/index.php/denes/item/1854-srna-na-utrinska-proshetka-niz-prviot-sneg-na-pelister>

6. ОБУКИ И УСОВРШУВАЊЕ НА ВРАБОТЕНИ

Во 2018 година, тимот на ЦеПроСАРД работеше на сопственото зајакнување на капацитетите со тоа што вработените во ЗГ ЦеПроСАРД работеа на своето усовршување во областа во која работи и активно учествуваа на обуките:

- Процедури за набавки согласно упатството PRAG 2016 (Скопје 26-27.06.2018), Гордана Пецелъ, Ангелика Ѓоргон
- Напреден MS excel 2016, Скопје (јуни-јули 2018), Гордана Пецелъ
- Вреднување на обврски и имот, вреднување на обврзници и технички резерви во осигурителната индустрија, Загреб (6-7.11.2018) Гордана Пецелъ
- Професионализам и улогата на актуарот, Скопје (21-22.12.2018), Гордана Пецелъ
- Односи со јавност и менаџирање на комуникација со социјални медиуми (Крушево 7-9 мај, 2018), Теа Тевева
- “Тренинг по мерка на граѓанските организации“ начин и функционирање на ЛИДЕР програмата, Скопје 14 јуни, 2018, Теа Тевева, Светлана Петровска, Гордана Пецелъ, Ивана Петкановска и Александар Авросиевски.

- Греење и ладење со соларна енергија (Скопје, 19.06.2018), Александар Авросиевски, Светлана Петровска и Ивана Петкановска
- Запознавање со алатки за симулација на енергетска ефикасност на згради (Софија, 13-14.11.2018), Александар Авросиевски
- Процес на стратешко планирање (Крушево, 22-23.09.2018) Александар Авросиевски
- Планирање на стратегија на мрежа на иницијативи и организации, работно познавање на Архуската конвенција и состојбата во Македонија (Струга, 18-21.10.2018), Александар Авросиевски
- Практична обука за управување со проекти за прекугранична соработка и мониторинг систем за корисници на грантови (Приштина, 28-30.05.2018), Александар Авросиевски
- Обука за известување согласно грантови за прекугранична соработка (Training on Reporting under CBC grants), (Приштина, 10-12.12.2018) Александар Авросиевски и Ангелика Ѓоргон

7. ВМРЕЖУВАЊЕ НА ЦЕПРОСАРД

Вмрежување на локално и на меѓународно ниво

- Мрежа за рурален развој на Република Македонија
- Forum Synergies
- ARC 2020
- Мрежа на еко села на Балканот (МЕБ)
- Балканска мрежа за застапување при управување со е-отпадот
- Коалиција „Натура 2000“
- Национална мрежа – „Климатски одговор“
- Avalon Network
- Коалиција – „Екологијата приоритет“
- Мрежа на иницијативи на граѓанските организации за животна средина

8. ПАРТНЕРСТВА И СОРАБОТКА

ЦеПроСАРД работи на креирање широка мрежа од актери во областите во кои работи на локално, регионално и меѓународно ниво. Таа вклучува владини институции, невладини организации, кооперативи, претставници од приватниот сектор и индивидуалци. Организацијата се стреми континуирано да ја проширува својата мрежа на партнери и соработници со цел заедничка акција кон постигнувањето на целите во областите на делување. Со желба за заедничко делување во Скопскиот плански регион за подобрување на условите за живеење на 22.0.2018 ЗГ ЦеПроСАРД со Центарот за развој на Скопскиот плански Регион потпиша Меморандум за соработка. На 19.12.2018 година ЗГ ЦеПроСАРД склучи Меморандум за соработка и со претставник од граѓанскиот сектор Планинарскиот клуб „Тетекс“ од Тетово, со цел заедничка соработка и понатамошен развој на различни проектни апликации особено во гадење и развивање на ЛИДЕР програмата.

9. АДМИНИСТРАТИВНО И ФИНАНСИСКО РАБОТЊЕ

1. ОДДЕЛ ЗА АДМИНИСТРАТИВНО РАБОТЕЊЕ

Секторот за општи работи на ЦеПроСАРД се состои од 2 оддела: оддел за административно работење и оддел за финансиско работење.

Одделот за административно работење во текот на 2018 година компетентно и со сопствени ресурси ги реализира трите основни функции:

- а) да ги врши административните работи и архивското и канцелариско работење,
- б) да ги следи јавните набавки и
- в) да го развива и одржува информатичкиот систем.

Дополнително во текот на 2018 година во здружението во Сектор за развој на бизниси и маркетинг вработена е дипломиран економист Теа Тевева, депарتمان маркетинг.

2. ОДДЕЛ ЗА ФИНАНСИСКО РАБОТЕЊЕ

Одделот за финансиско работење продолжи да работи во ист состав како и во предходните години. Одделот освен што го подготвува и следи годишниот буџетот на Здружението, учествува и во подготовка на проектни апликации како и во изработка на буџети во рамки на проектните апликации.

БИЛАНС НА СОСТОЈБА ВО 2018 ГОДИНА

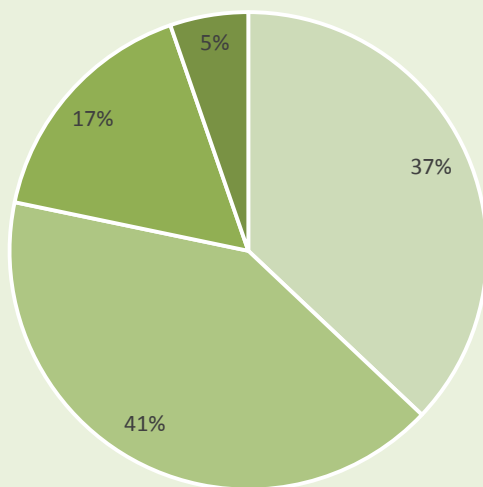
ОПИС	2018
АКТИВА (СРЕДСТВА)	
<i>АКТИВА ПОСТОЈАНИ СРЕДСТВА</i>	958.245
нематеријални	--
материјални	958.245
– опрема	958.245
ВКУПНИ ПОСТОЈАНИ СРЕДСТВА	958.245
<i>ПАРИЧНИ СРЕДСТВА, КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА И АКТИВНИ ПРЕРСМЕТКОВНИ СМЕТКИ</i>	4.696.856
<i>ПАРИЧНИ СРЕДСТВА</i>	3.015.649
– жиро сметка	1.818.983
– благајна	72
– девизна сметка	1.196.594
КУПУВАЧИ	1.202.910
ДРУГИ КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА	19.706
АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА	458.591
ВКУПНА АКТИВА	5.655.101
ПАСИВА (ОБВРСКИ И КАПИТАЛ)	
<i>ИЗВОРИ НА ДЕЛОВНИ СРЕДСТВА</i>	751.758
– деловен фонд	751.758
– ревалоризациона резерва	206.587
ВКУПНИ ИЗВОРИ НА ДЕЛОВНИ СРЕДСТВА	751.758
<i>КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ</i>	1.190.890
– добавувачи	458.590
– обврски кон државата	--
– краткорочни финансиски обврски	732.300
– други краткорочни обврски	--
– обврски за плати	--
ВКУПНИ КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ	1.190.890
<i>ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА</i>	3.505.966
– дел од вишокот од приходите пренесени во наредната година	2,303,056
– други пасивни временски разграничувања	1.202.910
ВКУПНО ПАСИВНИ ВРЕМ. РАЗГРАНИЧУВАЊА	3.505.966
РЕЗЕРВЕН ФОНД	--
ВКУПНА ПАСИВА	5.655.101

БИЛАНС НА ПРИХОДИТЕ И РАСХОДИТЕ ВО 2018 ГОДИНА

ПРИХОДИ	ИЗНОС
ПРИХОДИ ОД УСЛУГИ	1,415,971
ПРИХОДИ ОД ДОНАЦИИ, ЧЛЕНАРИНИ И ДР. ИЗВОРИ	13,113,548
ДРУГИ ПРИХОДИ	13,753
ВИШОК ПРИХОДИ ОД ПРЕТХОДНАТА ГОДИНА	153,363
ВКУПНО ПРИХОДИ	14,696,635
РАСХОДИ	
МАТЕРИЈАЛНИ РАСХОДИ, УСЛУГИ И АМОРТИЗАЦИЈА	4,591,038
ПЛАТИ И НАДОМЕСТОЦИ ОД ПЛАТИ	5,109,220
ДРУГИ РАСХОДИ	2,037,091
СРЕДСТВА ЗА ОПРЕМА	656,230
ВКУПНИ РАСХОДИ	12,393,579
РАЗЛИКА МЕЃУ ПРИХОДИТЕ И РАСХОДИТЕ	2,303,056
ВКУПНО	14,696,635

СТРУКТУРА НА РАСХОДИ

- МАТЕРИЈАЛНИ РАСХОДИ, УСЛУГИ И АМОРТИЗАЦИЈА
- ПЛАТИ И НАДОМЕСТОЦИ ОД ПЛАТИ
- ДРУГИ РАСХОДИ
- СРЕДСТВА ЗА ОПРЕМА